

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

Ro'yxatga olindi:
№ BD-60810900 – 2.09
29.08 2024 yil

O'G'IT QO'LASH TIZIMI
FANI BO'YICHA

SILLABUSI

(Sirtqi ta'lim 4-bosqich talabalari uchun)

Bilim sohasi:	800000	- Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi:	810000	- Qishloq xo'jaligi
Ta'lim yo'nalishi:	60810900	- Agronomiya (yem-xashak ekinlari)

Samarqand – 2024

Fanning ishchi o'quv dasturi (sillabusi) 202_ yilda tasdiqlangan o'quv reja va fan dasturiga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchi:

N.Boboyeva – SamDVMCHBU, “Agrotexnologiya, ishlab chiqarishni mexanizatsiyalashtirish va avtomatlashtirish” kafedrasida katta o'qituvchisi, q.x.f.f.d. (PhD)

Taqrizchilar:

1. **B. Abdixalikova** – Samarqand agroinnovatsiyalar va tadqiqotlar instituti, Agrobiotexnologiya kafedrasida mudiri, q.x.f.f.d (PhD)
2. **A.Rabbimov** – Qorako'lgilik va cho'l ekologiyasi ilmiy-tadqiqot instituti, q.x.f.d. katta ilmiy xodim

Fanning ishchi o'quv dasturi “Agrotexnologiya, ishlab chiqarishni mexanizatsiyalashtirish va avtomatlashtirish” kafedrasining 202_ yil “___” dagi “___” -son yig'ilishida muhokamadan o'tgan va fakultet Kengashida muhokama qilish uchun tavsiya etilgan.

Kafedra mudiri:

Xasilbekov A.

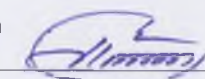
Fanning ishchi o'quv dasturi “Agrotexnologiya” fakulteti Kengashida muhokama etilgan va foydalanishga tavsiya qilingan (202_ yil ___ dagi ___ -sonli bayonnoma).

Fakultet kengashi raisi:

Berdimuratov E.

Kelishildi:

O'quv-uslubiy boshqarma
boshlig'i professor :v.b.

Ro'ziqulov R.F.

Fan Sillabusi
Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va
biotexnologiyalar universiteti

Fan to'g'risida ma'lumot

Fan shifri: **O'QT2705**

Fan nomi: **O'g'it qo'llash tizimi**

Semestr/yil: **7-semestr/2024-2025 o'quv yili**

Kafedra: Agrotexnologiya, ishlab chiqarishni mexanizatsiyalashtirish va avtomatlashtirish

Soatlar/kreditlar: **5,0 ECTS (20 auditoriya soati, 130 soat mustaqil ta'lim)**

Ma'ruza	Amaliy mashg'ulot	Mustaqil ta'lim	Jami
6	14	130	150

Fan bo'yicha mashg'ulotlarning joylashuvi:

Auditoriya vaqti: dars jadvaliga asosan

Talablar:

Fan uchun mas'ul kafedra: **Agrotexnologiya, ishlab chiqarishni**

mexanizatsiyalashtirish va avtomatlashtirish

Instruktor to'g'risida ma'lumot

Kafedra joylashgan joyi: **SamDVMChBU, 5-o'quv binosi, 527-xona**

Telefon: +99890-227-81-81 ish telefoni; mobil: +99893-346-49-20

E.mail: nafisaboboyeva1@gmail.com Ish vaqti: Uchrashuvga ko'ra

I. Fanni o'qitishdan maqsad - "O'g'it qo'llash tizimi" fanini o'qitishdan maqsad-o'simliklarning oziqa elementlariga bo'lgan talabini hisobga olgan holda ularni o'g'itlash tizimini ishlab chiqish. o'simliklarni o'g'itlash orqali hosildorlik sifatini oshirish hamda hosilning ko'payishiga yordam beradi. Ayniqsa madaniy agrofitorosenozlarni barpo etishda muhim rol o'ynaydi. Ozuqabop o'simliklarni o'g'itlash tizimini ishlab chiqish chorva hayvonlarini vitamininga boy oziqa bilan ta'minlash imkoniyatini yaratadi haamda. chorva hayvonlarining qishgi oziqaga bo'lgan zahiraviy talabini qondirishga xizmat qiladi

II. Fanning vazifasi – nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar ega bo'lish, fanni o'rganib talabalar yaylovlarda o'g'itlardan samarali foydalanishni tashkil qilish hamda ozuqabop yaylov o'simliklardan mo'l va sifatli hosil olish uchun maqbul o'g'it turi, me'yori, qo'llash muddatlarini belgilash, o'g'it qo'llash tizimini ishlab chiqish, tuproqning meliorativ holatini yaxshilash, almashlab ekishni to'g'ri tashkil etish, agrokimyoviy xaritanomalardan unumli foydalanish, ilmiy tadqiqot muassasalari ma'lumotlari va ishlab chiqarish ilg'orlar yutuqlarini uyg'unlashtirishdan iborat ma'lumotlarga ega bo'ladilar. Agronomik dunyoqarashini shakillantirish, bilimlarni uzviylik va uzluksizlikda o'rgatishdan iborat..

III. Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- yaylov o'simliklarining oziqa elementlariga bo'lgan talabini hisobga olgan holda ularni o'g'itlash tizimini ishlab chiqish. Yaylovlarni o'g'itlash orqali

yaylov mahsuldorligini oshirish hamda yaylov yuklamasi va yaylov sig'imining ko'paytirish haqida *tasavvurga ega bo'lishi*;

- aylov efemer va efemeroid o'simliklarini o'g'itlash tizimini ishlab chiqish chorva hayvonlarini vitaminiga boy oziqa bilan ta'minlash imkoniyatini yaratadi. Yaylov buta va yarim buta o'simliklarini o'g'itlash tizini ishlab chiqish bo'yicha *ko'nikmalariga ega bo'lish*;
- yaylovlarda o'g'itlardan samarali foydalanishni tashkil qilish hamda ozuqabop yaylov o'simliklardan mo'l va sifatli hosil olish uchun maqbul o'g'it turi, me'yori, qo'llash muddatlarini belgilash, o'g'it qo'llash tizimini ishlab chiqish, tuproqning meliorativ holatini yaxshilash *malakasiga ega bo'lishi kerak*.

IV. O'qitish usullari:

Fanni o'qitish jarayonida zamonaviy uslublardan foydalanish, sohadagi muammolarni ta'limning ommaviy shakllari bilan bog'lab, talabalarning nazariy bilimlarini amaliy mashg'ulotlar orqali mustahkamlab borish lozim. O'quv materiallarini talabalar tomonidan unumli o'zlashtirish uchun ko'rgazmali qurollar o'qitishning texnik vositalari, chorvachilik fani bo'yicha chop etilgan ma'ruza matnlaridan keng foydalanish, talaba bilimini baholash tizimini joriy etish. Ma'ruza mashg'ulotlarida ilg'or pedagogik texnologiyalar foydalaniladi.

"Chorvachilik asoslari" kursini loyihalashtirishda quyidagi asosiy konseptual yondoshuvlardan foydalaniladi:

- Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim.
- Tizimli yondoshuv.
- Faoliyatga yo'naltirilgan yondoshuv.
- Dialogik yondoshuv.
- Hamkorlikdagi ta'limni tashkil etish.
- Muammoli ta'lim.

V. Fanning tarkibiy tuzilishi:

5.1. "O'g'it qo'llash tizimi" fanidan rejalashtirilgan ma'ruza mashg'ulotlarining kalendar tematik rejasi

Ma'ruza mashg'ulotlarining:			
№	mavzulari	rejasi	soat
1-modul. Kirish. Fanning maqsad va vazifalari hamda rivojlanish tarixi			
1.1.	Oziq moddalarning hosil bilan olib chiqib ketilishi	1.3.1. Oziq moddalarning hosil bilan olib chiqib ketilishini hisoblash. 1.3.2. Oziq moddalarning hosil bilan olib chiqilishi balansi.	2
2-modul. O'simliklar tomonidan tuproq oziq moddalarning o'zlashtirilish			
2.1	O'simliklarning o'g'itlar tarkibidagi oziq moddalarni o'zlashtirishi	2.4.1. O'simliklarning o'g'itlar tarkibidagi oziq moddalarni o'zlashtirish koeffitsiyenti. 2.4.2. O'simliklarning o'g'itlar tarkibidagi oziq moddalarni o'zlashtirishini hisoblash.	2
3-modul. O'g'it qo'llash turlari			

Tasavvurga ega bo'lish;

4 (yaxshi) baho:

Mustaqil mushohada yurita olish;

Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish;

Mohiyatini tushunish;

Bilish, aytib berish;

Tasavvurga ega bo'lish;

3 (qoniqarli) baho:

Mohiyatini tushunish;

Bilish, aytib berish;

Tasavvurga ega bo'lish;

2 (qoniqarsiz) baho:

Dasturni o'zlashtirmaganlik;

Fanning mohiyatini bilmaslik;

Aniq tasavvurga ega bo'lmaslik;

Mustaqil fikrlay olmaslik.

3.1	Qishloq xo'jalik ekinlariga o'g'it me'yorlarini belgilash	3.4.1. Asosiy qishloq xo'jalik ekinlari turlari. 3.4.2. Asosiy qishloq xo'jalik ekinlari turlari uchun o'g'it me'yorlarini belgilash.	2
Jami:			6

5.2. "Yaylovlarni o'g'itlash" fanidan rejalashtirilgan amaliy mashg'ulotlarining kalendar tematik rejasi

Amaliy mashg'ulotlarning			
№	mavzulari	rejasi	soat
1.	Yaylov efemer o'simliklarini tuproqdan oziqa moddalarini o'zlashtirishi	1.1. Yaylov efemer o'simliklari 1.2. Yaylov efemer o'simliklarini tuproqdan oziqa moddalarini o'zlashtirishi.	2
2.	Yaylov efemeroid o'simliklarini tuproqdan oziqa moddalarini o'zlashtirishi	2.1. Yaylov efemeroid o'simliklari 2.2. Yaylov efemeroid o'simliklarini tuproqdan oziqa moddalarini o'zlashtirishi	2
3.	Yaylov buta o'simliklarining tuproqdan oziqa moddalarini o'zlashtirishi	3.1. Yaylov buta o'simliklari 3.2. Yaylov buta o'simliklarining tuproqdan oziqa moddalarini o'zlashtirishi	2
4.	Yaylov yarim buta o'simliklarining tuproqdan oziqa moddalarini o'zlashtirishi	4.1. Yaylov yarim buta o'simliklari 4.2. Yaylov yarim buta o'simliklarining tuproqdan oziqa moddalarini o'zlashtirishi	2
5.	Yaylov dag'al poyali o'simliklarining tuproqdan oziqa moddalarini o'zlashtirishi	5.1. Yaylov dag'al poyali o'simliklari 5.2. Yaylov dag'al poyali o'simliklarining tuproqdan oziqa moddalarini o'zlashtirishi	2
6.	Yaylov bir yillik sho'ra o'tlarni tuproqdan oziqa moddalarini o'zlashtirishi	6.1. Yaylov bir yillik sho'ra o'tlari 6.2. Yaylov bir yillik sho'ra o'tlarni tuproqdan oziqa moddalarini o'zlashtirishi	2
7.	Yaylov fitomeliorant o'simliklarining tuproqdan oziqa moddalarini o'zlashtirishi	7.1. Yaylov fitomeliorant o'simliklari 7.2. Yaylov fitomeliorant o'simliklarining tuproqdan oziqa moddalarini o'zlashtirishi	2
Jami:			14

VI. "Davlat o'rmon fondida ekoturizm" fanidan rejalashtirilgan talabalar mustaqil ta'limining kalendar tematik rejasi

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	Amalga oshirish mexanizmi	Bajarish muddati	Hajmi (soatda)
---	---------------------------	---------------------------	------------------	----------------

1	Ammiakli-nitratli azotli o'g'itlar. Ammiakli azotli o'g'itlar	Adabiyotlardan konspekt qilib referat yozish	Sentabr 2024	10
2	Nitratli azotli o'g'itlar Amidli azotli o'g'itlar	Adabiyotlardan konspekt qilib referat yozish	Sentabr 2024	8
3	Suvda yaxshi eriydigan fosforli o'g'itlar	Adabiyotlardan konspekt qilib referat yozish	Sentabr 2024	8
4	Kuchsiz kislotalarda eriydigan fosforli o'g'itlar	Adabiyotlardan konspekt qilib referat yozish	Sentabr 2024	8
5	Suvda va kuchsiz kislotalarda erimaydigan fosforli o'g'itlar	Adabiyotlardan konspekt qilib referat yozish	Oktabr 2024	8
6	Sanoat asosida olinadigan kaliyli o'g'itlar. Tabiiy kaliyli tuzlar	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish	Oktabr 2024	8
7	Bo'rli mikroo'g'itlar	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish	Oktabr 2024	8
8	Misli mikroo'g'itlar va marganetsli mikroo'g'itlar	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish	Oktabr 2024	8
9	Molibdenli mikroo'g'itlar. Ruxli mikroo'g'itlar	Adabiyotlardan konspekt qilib referat yozish	Noyabr 2024	8
10	Kobaltli mikroo'g'itlar. Murakkab o'g'itlar	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish	Noyabr 2024	8
11	Murakkab-aralash (kombinatsiyalangan) o'g'itlar	Adabiyotlardan konspekt qilib referat yozish	Noyabr 2024	10
12	Aralashtirilgan o'g'itlar	Adabiyotlardan konspekt qilib referat yozish	Noyabr 2024	8
13	To'shamali go'ng. To'shamasiz go'ng	Adabiyotlardan konspekt qilib referat yozish	Dekabr 2024	8
14	Go'ng shaltogi.	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish	Dekabr 2024	8
15	Parranda axlati	Adabiyotlardan konspekt qilib referat	Dekabr 2024	8

		yozish		
16	Sapropel. Go'zapoya va qovochiq	Adabiyotlardan konspekt qilib referat yozish	Dekabr 2024	8
17	Najas (xojatxona axlati). Ipak qurti chiqindisi. Shahar chiqindilari.	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish	Yanvar 2024	8
18	Kompostlar. Ko'kat o'g'itlar. Bakterial preparatlar	Adabiyotlardan konspekt qilib referat yozish	Yanvar 2024	10
Jami:				130

VII. Adabiyotlar

Asosiy adabiyotlar

1. Musaev B.S. «Agrokimyo» T. Sharq. 2001. 217-296 b. darslik
2. Sattorov J. va boshqalar. Agrokimyo. Darslik. Toshkent. "Cho'lpon", 2011 yil.
3. N.Xalilov, N.Boboyeva, G'.Obro'yev. Yaylovshunoslik va yaylovlar melioratsiyasidan amaliy mashg'ulotlar. O'quv qo'llanma. T: Ziyonashriyoti, 2023. 248 b.

Qo'shimcha adabiyotlar

4. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 52 bet.
5. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil. – 416 bet.
6. Musaev B.S. «O'g'it qo'llash tizimi» Respublika O'quv uslubiyot markazi. T. 1998. 5-90 bet o'quv qo'llanma.

Axborot manbaalari

7. www.gov.uz-O'zbekiston Respublikasi hukumat portali.
8. www.lex.uz-O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
9. <http://lex.uz/docs/4344714>.
10. <http://www.teh.books.ru>
11. <http://www.zivonet.uz>

VIII. Baholash

Talabalarning fanlarni o'zlashtirishi 5 ballik tizimda baholanadi.

5 (a'lo) baho:

Xulosa va qaror qabul qilish;
Ijodiy fikrlay olish;
Mustaqil mushohada yurita olish;
Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish;
Mohiyatini tushunish;
Bilish, aytib berish;